किरात धार्मिक संस्थाहरूको साझा आवाज

किरात फङसे

klqsf

बर्ष १, अंक १, २०७८ माघ मूल्य रू. १०/-

शुभ आशीर्वाद

;fjfoxfª ls/ft lvaSjf ofSjf ;jf tyf dfª jfxfª jf ljt/0f sfoqmdsf ze cj;/df xfdf| Kof/f rnfx?df tyf zelrGtsx?df ze cfzLjfb

मुहिङगुम अङसीमाङ लिङ्देन आत्मानन्द सेइङ
मुहिङगुम अङसीमामाङ साँबा पवित्रहाङमा लिङ्देन
निजी गुरु आश्रम माङसेबुङ लारुम्बा इलाम

पृथ्वीनै प्रलय भएपनि किरात सभ्यता बाँचिरहन्छ

माङसेबुङ/पृथ्वीनै प्रलय भएपनि कुनै ठाउँमा युगयुगान्तरसम्म किरात सभ्यता बाँचिरहने किरात धर्मगुरू मुहिङगुम अङसीमाङ लिङ्देन आत्मानन्द सेइङले बताउनु भएको छ।

शक्तिशाली मुलुकहरूको अबदेखि शक्ति कमजोर हुने युग आएको संकेत गर्नुहुँदै, वहाँले भन्नु भयो, 'यो विश्व ब्रमाण्डलाई जसले सृष्टि गरे उसले मात्र बचाउँन सक्छ।'

मुहिङगुम अङसीमाङ लिङदेन आत्मानन्द सेइङ ६८ औं शुभजन्मोत्सव तथा मुहिङगुम अङसीमामाङ साँबा पवित्रहाङमा लिङ्देन नुमाङगेन्ना साथै मुबेक्वा सेवा समारोहमा आयोजित आशीर्वचन कार्यक्रममा अङसीमाङले सो कुरा बताउनु भएको हो।

पर्यटकीय रूपमा मुलुकको आर्थिक स्रोत भएपनि अध्यात्मिक रूपमा हिमाल चढ्न हुने र नहुने दुइ किसिमको हुने भन्नु हुँदै अङसीमाङले फक्ताङलुङ (कुम्भकर्ण) हिमाल चढ्न नहुने हिमाल भएको बताउँनु भयो। फक्ताङलुङले फोहोर नसहने भएकोले पवित्र राख्न नेपाल सरकारले पर्यटकलाई हिमाल चढ्ने अनुमतिमा रोक लगाउनु पर्ने बताउँनु भएको छ।

आशीर्वचनको शिलसिलामा अङसीमाङले अब अप्ठेरो युगको सुरू भएको बताउँनु भएको छ। अप्ठेराहरूबाट बच्न माङसेवामा विशेष ध्यान दिन आग्रह गर्नुहुँदै माङले चाहेमा जस्तोसुकै ठाउँबाट पनि बचाउन सक्ने वहाँले बताउँनु भएको छ। डाँडाडाँडामा गएर युमामाङको नाममा सेवा लगाउन सबैलाई अपिल समेत गर्नु भएको छ। कोरोनाको नयाँ रूप आउँदै गरेको संकेत गर्नु हुँदै वहाँले भन्नु भयो 'फेरिन्दो कोरोनाको रूपप्रति चिन्तित बनेको छु।'

पृथ्वीको तापक्रम बढ्दै गएको भन्नु हुँदै अङसीमाङले संसारमा थुप्रै परिवर्तन हुने संकेत गर्नु भएको छ। विश्व ब्रमाण्डको बारेमा आफूले गरेको भविष्यवाणी कुन कुन पुगेको छ र कुन कुन पुग्न बाँकी छ सबै अध्ययन गर्न पनि आग्रह गर्नु भएको छ। सृष्टिकालमै किरात लिपिको सुरूवात भएकोले सिरिजंगा लिपि नभई किरात लिपिनै नामाकरण गरिएको बताउँनु भएको छ। वहाँले किरात लिपिलाई संरक्षण गर्नमा प्रथम श्रीजंगा, त्येअङसी सिरिजंगा, महागुरू फाल्गुनन्द, इमानसिं चेम्जोङ, लालसोर सेन्दाङ लगायत व्यक्तित्वहरूको अतुलनीय योगदान रहेको अङसीमाङले प्रष्ट पार्नु भएको छ।

किरात धर्मको लागि अनेकौं दुःखहरू सामना गरेर यहाँसम्म ल्याइपुऱ्याएको भन्नु हुँदै किरात धर्म र भाषा, लिपिको लागि फ्रण्डै सहिद बन्नु परेको प्रसँग पनि अङसीमाङले जोड्नु भयो। आशीर्वचनकै क्रममा छिट्टै केन्द्रीय किरात माङहिमको निर्माण कार्य सुरू हुने वहाँले

बाँकी पृष्ठ ७ मा

यसरी मनाइन्दै छ खिबेक्वा याक्वा सेवा

माङसेबुङ/सावायेहाङ किरात खिबेक्वा याक्वा सेवा तथा माङवाहाङवा वितरणसँगै सावायेहाङ किरात कम्ब्राङ ताप्फेङ माङगेन्ना सेवा आयोजना गरिएको छ।

यस वर्ष खिबेक्वा याक्वा सेवामा माङवाहाङवा वितरणसँगै सावायेहाङ किरातको कम्ब्राङका लागि प्रत्येकले माङगेन्ना सेवा गर्न लागिएको सावायेहाङ किरात खिबेक्वा याक्वा सेवा तथा माङवाहाङवा वितरण समारोहका अध्यक्ष केहेरसिं योङहाङले बताए।

माघ ३ गते किरात साम्जिक मुन्धुम अनुसार साक्मुरा वादेम्मा (गाली श्राप बहन्ती) हुने छ। सोही दिन इलामको माङसेबुङ गाउँपालिका वडा नं. ५, भालुटारमा मुहिङगुम अङसीमाङ लिङ्देन आत्मानन्द सेइङले वि.स. २०४९ साल माघ ३ गते विश्व ब्रमाण्डको बारेमा भविष्यवाणी गर्नु भएको स्थलमा स्थापना गरिएको मुहिङगुम अङसीमाङ लिङ्देन आत्मानन्द सेइङ प्रतिमा अनावरण कार्यक्रम हुने समारोहका अध्यक्ष तथा किरात चोत्लुङ मुहिङगुम अङसीमाङगेन्ना सेवा समितिका अध्यक्ष केहेरसिं योङहाङले बताए।

समारोहको कार्यक्रम अन्तर्गत माघ ४ गते विश्व शान्ति तथा मानव एकताका लागि किरात हाङसाम मुजोत्लुङ माङहिममा येत् नाम्धुङ लाधुङसेमी सेवा सञ्चालन हुने छ। भने, ५ गते सावायेहाङ किरात खिबेक्वा याक्वा सेवा तथा माङवाहाङवा वितरण समारोह प्रमुख अतिथिबाट समुद्घाटन, जातीय झाँकी प्रदर्शन, अतिथिबाट शुभकामना मन्तव्य, तथा मुहिङगुम अङसीमाङ लिङ्देन आत्मानन्द सेइङ तथा मुहिङगुम अङसीमामाङ साँबा पवित्रहाङमा लिङ्देनबाट धन्यवाद आशीर्वचन प्रदान हुनका साथै साँझ बृहत सास्कृतिक कार्यक्रम आयोजना गरिएको समारोह प्रचारप्रसार उप समितिले जनाएको छ।

यस वर्ष नयाँ कार्यक्रमको रूपमा ६ गते सावायेहाङ किरात कम्ब्राङ ताप्फेङ माङगेन्ना सेवा तथा साँझ बृहत नाहेन लाङसँगै सांस्कृतिक कार्यक्रम सञ्चालन हुने समारोहका अध्यक्ष केहेरसिं योङहाङले बताउनु भएको छ। समारोहका अध्यक्ष योङहाङका अनुसार सावायेहाङ किरात कम्ब्राङ ताप्फेङ माङगेन्ना सेवा

बाँकी पृष्ठ २ मा

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSk|Sjf tªgfd tyf ;fjfoxfª ls/ft lvaSjf ofSjf ;jfको पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

थेवा फुरूम्बो लिम्बू

हिमसामा : नेम्वाङ चन्द्र फुरूम्बो
छोरा : विक्रम फुरूम्बो
बुहारी : लामिछाने आयुसा फुरूम्बो
छोरी : सुजता फुरूम्बो
नातिनी : माङनिङ्वा फुरूम्बो
नाति : हाङसाम फुरूम्बो
एवं फुरूम्बो स-परिवार
फुङलिङ-१०, ताप्लेजुङ, लिम्बुवान
हालः ओहायो, अमेरिका

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSk|Sjf tªgfd tyf ;fjfoxfª ls/ft lvaSjf ofSjf ;jfको पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

साम्सोहाङ तुम्बापो लिम्बू

हिमसामा : रनमति इम्सङ तुम्बापो
छोराहरू : इन्द्रमान, रत्नकुमार, अम्बरसिं डिल्लीराम र गोपालसिं तुम्बपो
छोरीहरू : पूर्णिमाया, सर्मिला, डम्बरकुमारी बुनिता र निक्कीहाङमा तुम्बापो
स-परिवार
पथरी, मोरङ, हालः ओहायो, अमेरिका

किरात साम्जिक मुन्धुमबाट नयाँ आविष्कार गर्न सकिन्छ

माङसेबुङ⁄भाषाले नयाँ चेतना, विवेक र सोच विचारको जन्म गराउँने किरात धर्मगुरू मुहिङगुम अङसीमाङ लिङ्देन आत्मानन्द सेइङले बताउनु भएको छ । मौलिक पहिचान रक्षार्थ बौद्धिक व्यक्तित्वहरू सबैजना एकता बनि अघि बढ्न अनुरोध गर्नु हुँदै, अङसीमाङ आत्मानन्द सेइङले किरात साम्जिक मुन्धुमबाट नयाँ नयाँ आविष्कार गर्न सकिने संकेत गर्नु भएको छ।

किरात धर्म, भाषा, लिपि र संस्कार संस्कृतिको उत्थानका लागि धेरै संघर्ष गर्नुपरेको अङसीमाङले बताउनु भयो। वहाँले सो कुरा मंसिर १३ गते सम्पन्न स्थानीय कामकाजी भाषा घोषणा वार्षिक कार्यक्रममा आशीर्वाद दिनुहुँदै बताउनु भएको हो।

आशीर्वचन दिनु हुँदै अङसीमाङले भन्नु भयो, 'आदिवासी जनजातिहरूको मातृभाषाहरू स्थानीय भाषा हुन् कुनै ठाउँबाट आयातित भाषा होइन् ।' वहाँले थप्नु भयो, 'किरात लिपि र भाषा मानव सृष्टिसँगै निर्माण भएको हो, भाषामा दर्शन लुकेको हुन्छ, यसको संरक्षण गर्दै विकास गर्नु पर्छ।'

किरात लिपि र भाषा उत्थानको तत्कालीन परिस्थितीलाई सम्भन्दा विरक्त चल्ने प्रसंग ल्याउनु हुँदै वहाँले किरात लिपि र भाषाको उत्थानको लागि अघि बढ्दै जाँदा देशद्रोही, राजद्रोहीको अभियोग समेत लागेको बताउनु भएको छ । अङसीमाङले भन्नु भयो, 'तत्कालीन शासकले मेरो टाउँकोको मोल ३ लाख तोकेर खोजी गरेपनि माङकै कृपाले भेट्न सकेनन् ।' वहाँले थप्नु भयो, 'जे जस्तो उतरचढाव भएपनि किरात धर्म र लिपि नमासि जोगाएका छौं।'

किरात लिपि नौलो नभई प्राचीन आदिम लिपि भएको वहाँले प्रष्ट पार्नु भएको थियो । यस लिपिलाई संरक्षण गर्नुमा पहिलो शिरिजंगाहाङ, दोस्रो शिरिजंगा सिंथेबे, महागुरू फाल्गुनन्द, लालसोर सेन्दाङ, इमानसिं चेम्जोङ लगायतका महापुरूषहरूको अमूल्य देन रहेको समेत अङसीमाङले बताउनु भएको छ।

मातृभाषा उत्थानका लागि अघि बढ्दै जाने क्रममा पहिलो पटक तुम याक्थुङ निङवाभू शकशक प्रकाशन गरिएको अङसीमाङले सुनाउनु भयो । भाषा उत्थानको विषयमा वहाँले भन्नु भयो, 'आदिवासी जनजातिहरूको भाषालाई संकलन गरेर बृहत शब्दकोश प्रकाशन गर्ने सोच राखेको छु।'

लिपिले राज्य सञ्चालन गर्ने बताउनु हुँदै, निकट भविष्यमा किरात लिपि र भाषा विश्वको लिपि र भाषा हुने वहाँले उद्धोष गर्नुभएको छ। धर्म दर्शन, इतिहास, भाषा, लिपि, संस्कार संस्कृति विकासका लागि खोज अध्ययन् अनुसन्धान गर्न तत्काल किरात विश्व विद्यालयको स्थापना गर्न आवश्यक भएको आशीर्वचनको क्रममा अङसीमाङले बताउनु भयो।

किरात समुदायहरू आदिमवासी रहेको प्रष्ट पार्नु हुँदै सुनाउनु भयो, 'हिन्दु र मुस्लिमहरूबीच युद्ध हुँदा यहाँ किरात राज्य थियो । हिन्दुहरूलाई किराती पुर्खाहरूले सरण दिएर राखेका हुन ।' किरात धर्म सम्बद्ध संघ सस्था, सामाजिक संघ संस्था र राजनीतिक संगठनका प्रतिनिधिहरूको भेलामा किरात धर्मगुरू मुहिङगुम अङसीमाङ लिङ्देन आत्मानन्द सेइङ तथा मुहिङगुम अङसीमाङ साँबा पवित्रहाङमा लिङ्देनज्यूहरूको समुपस्थितीमा वार्षिक उत्सव कार्यक्रम आयोजना गरिएको हो।

राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टीका केन्द्रीय वरिष्ठ उपाध्यक्ष मोहन धिमालको प्रमुख आतिथ्यमा आयोजित कार्यक्रममा विशेष अतिथि माङसेबुङ गाउँपालिका वडा नं. ५, का वडाध्यक्ष नरेन्द्रकुमार राई र किरात चोत्लुङ मुहिङगुम अङसीमाङगेन्ना सेवा समितिका अध्यक्ष केहेरसिं योङहाङ रहनु भएको थियो । किरात धर्म तथा साहित्य उत्थान संघका केन्द्रीय सह सचिव आङबुहाङ अबोध अविरल, किरात साम्जीक मुन्धुम युक्सीङ निसामहिमका प्रधानाध्यपक कल्पना लिङ्देन, किरात साम्यो हक्चात यक्चुमका अध्यक्ष मनकुमार आङबुहाङ लगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए।

कार्यक्रममा भाषिक कर्मचारी नियुक्ति नभइञ्जेल स्वंयमसेवकको रूपमा काम गरेका दिलबीर सेर्मा, इन्द्र आङदेम्बे, ललितचन्द्र फियाक, सञ्च सङबाङफे र खेसेहाङमा थेगिमलाई सम्मान पत्रद्धारा सम्मानीत गरिएको थियो । साथै तत्कालीन वडा सचिव युवराज दाहाललाई पनि सम्मान पत्रद्धारा सम्मानीत गरेको थियो।

स्थानीय कामकाजी भाषा घोषणा वार्षिक कार्यक्रमका अध्यक्ष गुल्सन आङबुहाङको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रमको सञ्चालन वडा नं. ५, का दोभाषे कर्मचारी (वडा सचिव) सुनिल सेर्माले गरेका थिए । साँझ माङसेबुङ परिसरमा भव्य दीपावली समेत गरिएको थियो।

इलामको माङसेबुङ गाउँपालिका वडा नं. ५, मा गत २०७५ साल मंसिर १३ गते स्थानीय भाषा किरात लिपि र भाषालाई सरकारी कामकाजी भाषा घोषणा गरिएको थियो।

कोरोनाको रूप फेरिन्दै जान्छ : अङसीमाङ

माङसेबुङ⁄हिमाल पर्वत खण्ड माङको पवित्र बाँसस्थान रहेको किरात धर्मगुरू मुहिङगुम अङसीमाङ लिङ्देन आत्मानन्द सेइङले बताउनु भएको छ । माङको बाँसस्थान फोहोर भएपछि जलवायू परिवर्तन हुने गरेको अङसीमाङले बताउनु भयो । वहाँले भन्नु भयो, 'जलवायू परिवर्तनले मानव समुदायमा प्रतिकूल प्रभाव पारेको छ।'

किरात धर्म दर्शनदाता, महान समाज सुधारक, राष्ट्रिय विभूति मुहिङगुम अङसीमाङ लिङदेन महागुरू फाल्गुनन्दको प्रतिमा अनावरण तथा किरात माङहिम उद्घाटन समारोहमा आयोजित आशीर्वचन कार्यक्रममा अङसीमाङले सो कुरा बताउनु भएको हो।

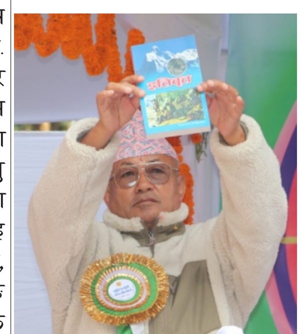

माङप्रति विश्वास गरेर सेवाभक्ति गर्न सबैलाई आग्रह गर्नुहुँदै, वहाँले भन्नु भयो, 'माङलाई आत्माबाट चिन्ने कमी मात्र छौं, विश्व ब्रमाण्ड बनाउने माङलाई कहिल्यै नभूल्नु ।' अङसीमाङले थप्नु भयो, 'यो विश्व ब्रमाण्डलाई जसले सृष्टि गरे उसले मात्र बचाउँन सक्छ।'

विशेष गरी खानपानमा शुद्धि हुन सबैलाई आग्रह गर्नुहुँदै वहाँले दैनिक खानपीनमा शुद्धता भए मान्छेको आयू बढ्ने बताउँनु भएको छ । कोरोना भाइरसको रूप फेरिन्दै जाने संकेत गर्नु हुँदै अङसीमाङले प्राचिन पूर्खौली आयुर्वेदिक औषधिबाट यसको उपचार गर्न सकिने बताउनु भएको छ।

आशीर्वचनको शिलसिलामा अङसीमाङले ५ हजार वर्ष पहिले यो ठाउँमा समुन्द्र बगेको बताउँनु भएको छ । वहाँले पछि फेरि समुन्द्र फर्कने संकेत गर्नु भएको छ। विश्व शान्ति मानव एकता स्थापनाको लागि सम्पूर्ण मानव समुदायमा शान्ति र एकता हुने चेतना सबैमा आओस् भनि शुभ आशीर्वाद समेत प्रदान गर्नु भएको थियो।

झापाका अर्जुनधारास्थित सालबारीमा नव निर्मित किरात माङहिम किरातेश्वर हाङसाम थेबा युमा माङहिम समुदघाटन तथा महागुरू फाल्गुनन्दका प्रतिमा अनावरण गर्ने मुहिङगुम अङसीमाङ लिङ्देन आत्मानन्द सेइङ तथा मुहिङगुम अङसीमामाङ साँबा पवित्रहाङमा लिङ्देनहरूको माङसवार भएको थियो। महागुरू फाल्गुनन्दलाई बढी किरात धर्मगुरूको रूपमा मात्र परिचर्चा गर्ने गरिएको भन्दै, वहाँ किरात धर्मगुरू मात्र नभई समग्र मानव समुदायको गुरू रहनु भएको दीप साँधुटारको अध्यक्ष लक्ष्मीप्रसाद खतिवडाले बताए।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानका कुलपति डा. गंगा उप्रेती, झापाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्रवणाकुमार तिमिल्सना, किरात धर्म तथा साहित्य उत्थान संघका केन्द्रीय अध्यक्ष डकेन्द्रसिं थेगिम, अर्जुनधारा नगरपालिकाका मेयर हरीकुमार राना, शंखचार्य दीप साँधुटारको अध्यक्ष लक्ष्मीप्रसाद खतिवडा लगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए।

मंसिर २७ गते सम्पन्न महागुरू फाल्गुनन्दका प्रतिमा अनावरण तथा माङहिम उद्घाटन कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानका कुलपति डा. गंगा उप्रेती रहनु भएको थियो। कार्यक्रम महागुरू फाल्गुनन्द स्मृति प्रतिष्ठानका अध्यक्ष पूर्व माननीय शेरबहादुर इङनामको अध्यक्षतामा कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो।

यसरी मनाइन्दै............

नयाँ महत्वपूर्ण कार्यक्रमको रूपमा यस वर्ष थपिएको हो।

माङगेन्ना सेवाका लागि आवश्यक सामग्रीहरू दियो कलस, थाल, चामल, तेल, धागो, पानी, माङगेन्ना फूलहरू र माङगेन्ना भेटी भक्तजनहरू आफैले व्यवस्थापन गर्नु पर्ने र माङगेन्ना सेवामा उपस्थित हुन नसकेका आफ्ना परिवारजनको हकमा येबो (मैनम) मार्फत पनि माङगेन्ना गर्न, गराउन सकिने आयोजक समितिले जनाएको छ।

विगतका वर्षमा माघ ६ गते हुने कार्यक्रम यस वर्ष माघ ७ गते मात्र हुने भएको छ। माघ ७ गते मुहिङगुम अङसीमाङ लिङदेन आत्मानन्द सेइङ तथा मुहिङगुम अङसीमामाङ साँबा पवित्रहाङमा लिङ्देनबाट विशेष माङआशीर्वचन हुने भएको छ। मुहिङगुम अङसीमाङ तथा मुहिङगुम अङसीमामाङमा मिक्तोक (उपहार) अर्पण गर्ने साथै संस्थागत धन्यवाद-पत्र वितरण र पुस्तक⁄पुस्तिका विमोचन कार्यक्रम रहेको छ।

प्रकृतिपूजक किरात समुदायले भूमिमा खनजोत गर्न अघि प्रकृति (पञ्चतत्व) को सेवा गरी माङवाहाङवा मागेर सबै भक्तजनहरूमा माङवाहाङवा वितरण गर्ने प्रचलन अनुसार मुहिङगुम अङसीमाङ तथा मुहिङगुम अङसीमामाङ देव उपस्थितीमा हरेक वर्ष खिबेक्वा याक्वा सेवा (उभौली पर्व) को अवसरमा माङवाहाङवा (बीउविजन) वितरण हुने गरेको छ।

ओत् प्रिन्टीङ प्रेस
दमक-१, झापा
हाम्रो लोकेशन
प्रो: निवाहाङ थेबे (धनबहादुर)
०२३५८२९३९/९८०३०५७१९९
साधा तथा कलर छपाई सम्बन्धि सम्पूर्ण कामहरू:
किताब, पत्र-पत्रिका, पात्रो, विवाह कार्ड, तामापत्र,
दमक चौक (बजार) · ओत् प्रिन्टिङ प्रेस कार्यक्षेत्र · नगरपालिका रोड · दमक नगरपालिका · फाल्गुनन्द चौक · फाल्गुनन्द मार्ग · ओत् प्रिन्टिङ प्रेस कार्यालय ९८०३०५७१९९ ०२३५८२९३९
E-mail: ootpressd@gmail.com

सबै जाति, माङको फूलबारी

lj=;= @)^% sflts @% ut kfGy/sf ufk6f/df dlxªud cª;Ldfª dxfu? kmfNugGb Inªbgksf !@$ cf hGdhoGtL sfoqmdsf kfjg cj;/df dlxªud cª;Ldfª Inªbg cfTdfgGb ;0ªHon lbgePsf dfª cfzLjrg M

ओत् तागेरा निङवाभूमाङे सेवारो,

उपस्थित विद्वान मित्र, पत्रकार बन्धु, प्रशासननिक क्षेत्रका प्रतिनिधि र यहाँ पाल्नुभएका तमाम गाउँगाउँका भक्तहरू।

आज यस गोपेटार माङहिम उद्घाटन गर्ने अवसर तपाईहरूले दिनुभएकोमा मलाई ज्यादै खुशी लागेको छ । यस विकट ठाउँमा यतिका भक्तजन भेला हुनु ठूलो कुरा हो । मित्रहरूमा म के भन्छु भने जहाँ पाप फैलन्छ, त्यहाँ धर्मले जन्म लिन्छ। र, धर्मको विजय हुन्छ। कुरीति, कुप्रथा र कुसंस्कारमा चुर्लुम्म डुबेको हाम्रो समाजलाई उद्धार गर्नका निमित्त जन्मनु भएका महागुरू फाल्गुनन्दको १२४औं जन्मजयन्तीको अवसरमा हामी जम्मा भएका छौं। वहाँको महान् वाणी, दिव्यवाणी धेरै छन्। वहाँ फक्ताङलुङ (कुम्भकर्ण) हिमाल जाँदा आउँदा यसै थलोमा बस्ने गर्नुहुन्थ्यो । यहाँ माङहिम स्थापना भयो। यो तपाईंहरूको सौभाग्यको दिन हो। यो माङहिम तपाईंहरूकै हो।

ज्ञान भन्ने कुरा अमूल्य हुन्छ । जुनसुकै शिक्षा लिए पनि शुरूमा तितो हुन्छ। तर, पछि गुलियो हुन्छ। जस्तै : नानीलाई स्कूल लगेर पढाउँदा निकै डराउँछ। पछि बानी भएर आफैं पढ्न जान्छु भन्छ। त्यस्तै, मान्छेले धर्ममा ध्यान दिनु, चित्त दिनु, तन, मन, धन दिनु गाह्रो मानिन्छ। तर, धर्म बेगर केही हुँदैन। संसारमा जसको धर्म छैन, त्यो प्राणीमा गन्ती नै आउँदैन । जसको धर्म छ, त्यो प्राणीमा गन्ती आउँछ। धर्म बेगरको मान्छे हुँदैन।

किरात धर्मले के भन्छ भने हामीले देव, देवताको नाममा सेवा (पूजाआजा) गर्दा बलीपूजा गर्नु हुँदैन। हाम्रो उभौली, उधौली गर्ने चलन छ। त्यसबेला हामीले फल फूल चढाएर सेवा गर्नुपर्छ भन्ने महागुरूको सन्देश छ। र, यहीं सन्देश दिन र हामीमा शान्ति होओस्, रक्तपात नहोस् भन्नका खातिर म शान्ति यात्रा गर्न लागेको छु। तपाईंहरूको निमन्त्रणामा म यस ठाउँमा आइपुगें। यसअघि पनि म यस ठाउँमा आएर बसेको छु। फक्ताङलुङ तिर्थयात्रा गर्दा यहाँ बास बसेको छु। त्यतिबेला मैले के सम्झेको थिएँ भने यहाँ त बाजेहरू छन् अरे। यहाँ त उहिले लिङ्देन मेरा बन्धुहरू, दारी भन्नेहरू थिए भन्ने कथा सुनेको थिएँ।

तपाईहरू धर्ममा निर्लिप्त हुनुभयो । तपाईहरूले सही बाटो समात्नुभएको छ। यो बाटो कहिल्यै छोड्नु हुँदैन। धर्म भन्ने चिज गर्न गाह्रो हुन्छ। उकालो चढ्न निकै गाह्रो हुन्छ। धर्म गरेर उकालो चढ्न निकै गाह्रो छ। ओह्रालो जानु, विग्रनु भत्कनु त समय लाग्दैन नि। तर, खुशी लागेको छ, तपाईहरू धर्ममा लाग्नुभएको छ। माङहिम निर्माण गर्नुभएको छ। सेवा गर्नुभएको छ। यो सेवा विश्व शान्तिका निमित्त हो।

विश्व शान्ति र मानव एकताका लागि सबै लाग्नु पर्छ। जसका लागि सबैले ज्ञान सिक्नु पर्छ। हामीले असल कुरालाई सिक्ने र खराब कार्य छाड्नु पर्छ। सत्य बाटोमा हिंड्नु पर्छ। त्यो हाम्रो परम कर्तव्य र धर्म हो। त्यसैले म यहाँका दिदीबहिनी, शिक्षक, बुद्धिजीवी, मान्यजन र नेताहरू सम्पूर्णमा जनतालाई मार्नु हुँदैन। शान्ति हुनुपर्छ। शान्तिसँग शासन संचालन गर्नुपर्छ। शान्ति बेगर कसरी शासन चल्छ? कसरी विकास हुन्छ? भन्न चाहन्छु।

यसै भूमिमा बुद्ध, फाल्गुनन्द जन्मेका हुन्। हामी पनि आएका छौं, तपाईहरूकै निमित्त। तपाईले उज्यालो बाटो, पवित्र बाटो समाउनुस्। शान्तिको बाटोमा हिँड्नुस्। म यहीं सन्देश दिन चाहन्छु। मेरो समय छोटो भएकाले मैले जाने बेला भएको छ। मलाई यहाँ बस्ने मन थियो। तर, आज मैले धेरै ठाउँ पुग्नु पर्ने भएकाले यति मात्र बोल्छु। तपाईहरूले हाँकेका, ताकेका सम्पूर्ण कुरा पूर्ण होस्। तागेरा निङवाभूमाङले तपाईंहरूको रक्षा गरोस्। यहाँ हामी विभिन्न जातजाति छौं। हामी सबै माङको फूलबारी हौं। हामी सबै माङका सन्तान हौं। हामी सबैलाई माङले रक्षा गरून्।

हामीले चिताएको सफल होस्। हामीमा माङले शान्ति प्रदान गरून् भन्ने कामना गर्दै आज १२४ औं फाल्गुनन्द जन्मजयन्तीको अवसरमा हामी सबैलाई महागुरूले ज्ञान दिऊन्। हामी सबैको आत्मामा शान्तिको बत्ती बलोस्। यहीं शुभकामना र आशीर्वाद दिंदै बिदा लिन चाहन्छु। आसेवारो। तियाहा, तियाहा।

साभार : किरात धर्म : अहिंसा, शान्ति र मुक्तिको मार्ग

किरात लिपि सिकौं

(स्वर वर्ण)

अ आ इ उ ए ऐ
ओ औं ऐः

(व्यञ्जन-वर्ण)

क ख ग ङ च छ ज न त
थ द ध प फ ब भ म य
र ल व श स ह घ

(सानो अक्षर/आधा अक्षर)

क् ङ् न् ए ल् म् र् त्

(ब्राह्र खरी)

क का कि कु के कै को कौ केः

(अंक)

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०

(एकतुम् शक)

य र व

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSkmSjf tªgfd tyf ;fjfoxfª ls/ft lvaSjf ofSjf ;jfको पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि **लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा**

rGbβnf cfjfhª
;b:o
u? lghL cf>d cfTdf kljq ls/ftZj/ ufznf lgdf0f ;ldlt
w/fg–!), ;g;/L

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSkmSjf tªgfd tyf ;fjfoxfª ls/ft lvaSjf ofSjf ;jfको पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि **लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा**

l8NnLdfof ;ªafªkm tDafªkm
;b:o
ls/ft rfTnª dlxªud cª;LdfªuGgf ;jf ;ldlt
dWok/l7dL–!, nfsGynL, eQmk/

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSkmSjf tªgfd tyf ;fjfoxfª ls/ft lvaSjf ofSjf ;jfको पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि **लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा**

efhsdf/L /f0
;b:o
u? lghL cf>d slif tyf eflts kjwf/ lgdf0f cflys Joj:yfkg ;ldlt
bds–^, emfkf

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSkmSjf tªgfd tyf ;fjfoxfª ls/ft lvaSjf ofSjf ;jfको पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि **लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा**

;vxfªdf cfªbDa /f0
cfhLjg ;b:o
ls/ft wd tyf ;flxTo pTyfg ;3
bds–!, emfkf

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSkmSjf tªgfd tyf ;fjfoxfª ls/ft lvaSjf ofSjf ;jfको पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि **लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा**

v8s vflnª /f0
sfiffWolf
u? lghL cf>d cfTdf kljq ls/ftZj/ ufznf lgdf0f ;ldlt
lxd;fdfM tfªnjf rgfdl/tf vflnª /f0
dfª;aª–#, pQ/, 0nfd

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSkmSjf tªgfd tyf ;fjfoxfª ls/ft lvaSjf ofSjf ;jfको पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि **लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा**

;sdfof kfd nDkmªjf
;x–sfiffWolf
ls/ft rfTnª dlxªud cª;LdfªuGgf ;jf ;ldlt
dfª;aª–%, efn6f/, 0nfd

'जीवनको पवित्रतामा माङको बास हुन्छ'
–अङ्सीमाङ् लिङ्देन आत्मानन्द 'सेइङ'

किरात इङसे पत्रिका
किरात इङसे अनलाइनका लागि
प्रमुख संरक्षक
मुहिङगुम अङसीमाङ लिङदेन आत्मानन्द सेइङ
मुहिङगुम अङसीमामाङ साँबा पवित्रहाङमा लिङदेन
प्रकाशक : किरात इङभो पान्जुम्भो
अक्ष्यक्ष : केहेरसिं योङहाङ
उपाध्यक्ष : कमला तुम्बापो
सचिव : ज्ञानु केदेम
कोषाध्यक्ष : सरुहाङमा इधिङगो
सदस्य : प्रकाश सावादेन
सदस्य : लोकबहादुर लिङदेन
सदस्य : चन्द्रा सेन्दाङ
सदस्य : राजेन्द्र केरुङ
सदस्य : पूर्णवहादुर कार्की ढोली
सदस्य : खडगवीर आङदेम्बे
सदस्य : राजेन्द्रविक्रम खजुम
सदस्य : सीमा मुकारुङ
सदस्य : विष्णुकला लाओती
डिजाईनः धनबहादुर थेबे
मुद्रण : ओत् प्रिन्टिङ, प्रेस दमक झापा
व्यवस्थापन : प्रकाश सावादेन
सम्पादन : ज्ञानु केदेम 'मुक्साम'

उपलब्धिलाई संस्थागत विकास गरौं

किरात धर्म दर्शन, संस्कार, संस्कृति, भाषा, लिपि, साहित्यलाई संरक्षण सम्वर्द्धन गर्दै, विश्वव्यापीकरण गर्ने, गराउने लक्ष्य र उद्देश्यले स्थापना गरिएका किरात धार्मिक संघ संगठनहरूले सांगठनिक तथा आर्थिक दूरदर्शी र पारदर्शी नीति योजनाहरू अवलम्बन गर्न सकिरहेको छैन्। यसले गर्दा, कुनै संस्थागत काम गर्न आर्थिक पाटोमा सदा भक्तजनहरूप्रति आस्रित भइरहनु परेको छ। संस्थाको सामान्य कार्य गर्न भक्तजनको सहयोगको अपेक्षा गर्नुपर्ने अवस्था छ। यसरी संगठनहरूले दीर्घकालीन नीति योजना तर्जुमा गर्न र बनाइएको योजना पनि कार्यान्वयन गर्न, गराउन नसकिरहेको स्थिती छ। संस्थाहरू प्राय दीर्घकालीन नीति योजनाहरूमा प्रवेश गर्न नभ्याई वार्षिक गतिविधिहरूमै संस्थाहरूको समय खर्च हुँदै आइरहेको छ। तत्कालीन आवश्यकता पूर्तिमै संस्थाहरूको काम, कार्बाहीहरू अहोरात्र दौडधुप गरिरहेको छ। यसरी किरात धार्मिक संस्थाहरूको अनेकौं लक्ष्य, उद्देश्य र जिम्मेवारीहरू छन् त्यो बमोजिम काम कार्बाही गर्न, गराउन हम्मेहम्मे परेको स्थिती छ।

किरात धार्मिक संस्थाहरूबाट जे जति कार्यहरू भएका र हुँदै गरेका छन् ती सबै कम महत्व र लगानीको भएका छैन्। त्यसलाई सही रूपमा सार्वजनिकीकरण एंव अभिलेखिकरण गर्न नसकिएकोले लोकले देख्न, सुन्न र हेर्न नपाएको मात्र हो। किरात धार्मिक संस्थाहरूका दस्तावेज बनेका विगतका विविध कार्यहरू, निर्णय र वर्तमानमा हुँदै गरेका क्रियाकलापहरू र भविष्यमा गर्ने भनिएका कार्यनीतिहरूलाई जीवन्त बनाउन संगठनको गतिविधिलाई संस्थागत विकास गर्न आवश्यक छ। यसका लागि संस्थाहरूको उपलब्धिहरूलाई रक्षा गर्दै थप संस्थागत विकासका लागि पहल गर्न जरूरी छ। हुन त किरात धार्मिक संघ संस्थाहरूले असंख्य कार्य योजनाहरू सम्पन्न गर्दै आएका छन् र कुनै कामहरू धमाधम हुँदै गरेको छ। तथापी, समयानुकूल तिव्र गतिमा दौडधुप गर्न नसकिरहेकोले लोकसामू संस्थाहरू सुस्ताएको अनुभूत भइरहेको छ।

त्यसैले अब, दीर्घकालीन जिम्मेवारीहरू किरात धर्म दर्शनलाई संहिताकृत गर्ने, गराउने, किरात साम्जिक मुन्धुमको पूर्ण भाग प्रकाशन गर्ने, महागुरू फाल्गुनन्दज्यूको जीवनी र वहाँको माङसिवाखाहुनलाई प्रकाशन र प्रसारण गर्ने, किरात केन्द्रीय माङहिमको स्थापना गर्ने र किरात धार्मिक आचारसंहिताको निर्माण गर्ने लगायतका मुख्य कार्यहरूमा पनि संघ संस्थाहरूले ध्यान केन्द्रीत गर्ने समय आएको छ। यसका लागि संस्थाहरूको कार्यगत एकता हुन जरूरी छ। संस्थागत कार्य योजनामा सामूहिक निर्णय गरेर अक्षरस कार्यान्वयन गराउन पनि आवश्यक छ। यस्तो कार्य योजना र कार्यक्रमहरूलाई सञ्चार माध्यमबाट प्रचारप्रसार गर्न सकिन्छ।

किरात धर्म दर्शन, भाषा, लिपि, संस्कार संस्कृतिलाई व्यापक प्रचारप्रसार गर्न, गराउन पनि संस्थाहरूको आफ्नो सञ्चार माध्यमहरू स्थापना गर्न अपरिहार्य बनेको छ। त्यसैले सूचना र सञ्चारको दुनियामा यस अनलाइन र पत्रिका मार्फत किरात धर्मावलम्बीहरूलाई लक्षित गरी किरात धर्म दर्शन र संस्कार संस्कृतिको संरक्षण, सम्वर्द्धन गर्दै, व्यापक प्रचारप्रसार गर्ने उद्देश्यले यस किरात इङ्सेको सुरूवात गरिएको हो। किरात इङसे अनलाइन र पत्रिका दुवै माध्यमबाट किरात धर्म दर्शन, संस्कार, संस्कृति, भाषा, लिपि, साहित्य, किरात साम्जिक मुन्धुमको व्याख्या, विश्लेषण, माङइङघङ र माङसिवाखाहुन साथै किरात धार्मिकस्थल, किरात धार्मिक संस्थाहरूको गतिविधिहरूकाबारे लेख रचनाहरू निरन्तर प्रकाशन गर्ने छौं। यसलाई स्तरीय, पठनीय बनाउनका साथै निरन्तरता दिनका लागि तपाईको अमूल्य सल्लाह सुझाव र साथ सहयोगको हामी सदैव कदर गर्दै अघि बढ्ने छौं।

सावायेहाङ किरात खिबेक्वा याक्वा सेवाको महत्व

ljZje/Lsf ls/ft wdfjnDaLx?n eJo / ;Eo 9un ;fjfoxfª ls/ft lvjSjf ofSjf ;jf dgfpg rng 5

डकेन्द्रसिंह लिम्बू

हिमाली खण्डमा बसोबास गर्ने सर्वाधिक प्राचीन जाति हुन् किरात। यिनै किरात समुदायका आफ्नै परम्परा, धर्म, संस्कृति, संस्कार, रीतिरिवाज तथा चाडपर्वहरू परापूर्वकालदेखि स्थापित छन्। ती मध्ये किरात समुदायले मान्ने २ वटा पर्वहरू उधौली र उभौली विशेषतः धार्मिक तथा सांस्कृतिक महत्व बोक्ने पर्व हुन्। किरात मुन्धुमी भाषामा उभौली पर्वलाई खिबेक्वा र उधौलीलाई मुबेक्वा भनेर चिनिन्छ।

वर्षका १२ महिना मध्ये कक्फेक्वा (माघ) महिनादेखि थक्मेप्पा (असार मसान्तसम्म ६ महिनाको अवधि उभौली खिबेक्वा र सिसेक्पा (साउन) महिनादेखि सिसेक्ला (पुस) मसान्तसम्मको अवधि उधौली मुवेक्वाको समय हो। यस किसिमको बैज्ञानिक, शास्त्रसम्मत एवं ज्योतिष विज्ञान सम्मत यी दुई पर्वहरू किरात पुर्खाहरूले कसरी पत्ता लगाए भन्ने विषय चाहीं गजबको कुरो छ। हुन त विद्वानहरूको भनाइलाई मनन गर्ने हो भने शुरूवातमा ज्योतिष शास्त्र तथा खगोल शास्त्रको ज्ञान सूर्यबंशी किरातहरूबाट नै अरूले सिकेका हुन्।

माघ महिनादेखि पृथ्वीको गोलार्द्धमा सूर्य मकर रेखाबाट उत्तरतर्फ लाग्ने भएकोले त्यस समयलाई उभौली खिबेक्वा भनिदिए र लामो दिन, गर्मीयामको शुरुवात भई बालीनाली लगाउन उपयुक्त समय हो भन्ने कुरा पत्ता लगाए भने सूर्य कर्कट रेखाबाट ओरालो दक्षिणतर्फ लाग्ने उधौली मुबेक्वा नामाकरण गरे। मुबेक्वा भनेको नै नेपालीमा उल्था गर्दा ओरालो जाने भन्ने हुन्छ जुन समय छोटा दिन बालीनाली पाकेपछि भित्र्याउने समय हो। त्यसैले किरात पुर्खाहरूले बाली लगाउन अन्नको बीउबिजन छर्दादेखि भित्र्याउदासम्म गरिने सेवापूजा, प्रार्थना, नाचगान आदि मनोरञ्जनको भावबाट सम्पन्न गरिने पर्व उभौली र उधौली पर्व हुन्। यी दुई पर्वहरू दशौंहजार बर्ष अगाडि नवपाषाण युग तथा कृषि युगको उषाकालमा प्राचीन किरात सभ्यताको जगबाट प्रारम्भ भएको सहज अनुमान गर्न सकिन्छ। आजको यस स्तम्भमा विशेषतः उभौली पर्व खिबेक्वा याक्वा सेवा बारेमा केही विस्तृत रुपमा चर्चा गरिनेछ।

परापूर्वकालदेखि प्रकृतिपुजक किरातहरूले खेतबारीमा बीउबिजन छरपोख गर्नु अघि धनधान्नी होस्, राम्रो वर्षाद होस्, लगाएको बालीनाली राम्रो सप्रियोस, अनावृष्टि, अतिवृष्टि, हिमपात, असिना, बाढी पहिरो, आँधीबेहरी जस्ता प्राकृतिक प्रकोपबाट क्षति नहोस् र धनधान्य होस् भनि आशीर्वाद माग्दै आफ्ना कुलपित्री, इष्टदेवता लगायत खोलानाला, सिमेभुमे, नागनागेनी, देवी देउराली, (ङारामुकमाङ) पञ्चतत्व जस्ता प्राकृतिक शक्तिको सेवापूजा आराधना गरी मनाइने पर्व उभौली पर्व हो। सेवापूजामा माङलाङ, केलाङ (देवनाच, च्याब्रुङ नाच, ढोल नाच) आदि गरिन्छ। सेवा पूजाबाट सबै कुल इष्टदेवता आदिलाई मेवा मिष्ठान्न भोजन चढाएर खुशी बनाइन्छ र सेवा सम्पन्न पश्चात् खुशीसाथ प्रसाद ग्रहण गरिन्छ।

किरातहरूको उभौली पर्व खासगरी धार्मिक सांस्कृतिक महत्व राख्ने भएकाले किरातहरूको पवित्र धार्मिकस्थल माङसेबुङ इलाममा महत्वपूर्ण धार्मिक अनुष्ठानको आयोजना सहित सावायेहाङ किरात खिबेक्वा याक्वा सेवा नामले उधौली पर्व सम्पन्न गरिन्छ। यो पर्वले राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त गरिसकेको अवस्था हो। किरात धर्मगुरू आत्मानन्द लिङ्देन सेइङ तथा किरात धर्मगुरू आमा साँबा पवित्रहाङमा लिङ्देनज्यूहरूको प्रत्यक्ष निर्देशन एवं मार्गदर्शनमा हरेक बर्षको माघ ४ गतेदेखि माघ ७ गतेसम्म पवित्र किरात धार्मिकस्थल माङसेबुङमा विश्वभरीका किरात धर्मावलम्बीहरू भेला भएर अति भव्य र सभ्य ढंगले सम्पन्न गर्ने प्रचलन स्थापित भैसकेको छ। उक्त कार्यक्रममा विभिन्न मुलुकमा बसोबास गर्ने जस्तै भारत, भुटान, म्यान्मार, युके, अमेरिका आदि मुलुकमा बसोबास गरिरहेका किरात धर्मावलम्बी भक्तजनको समेत उपस्थिति एवं प्रतिनिधित्व रहन्छ।

उक्त ४ गतेदेखि ७ गतेसम्मको समयावधिमा किरात धर्मिक संस्कार बमोजिम खोलामा गालीश्राप बगाउने, माङसेवासाबाहरूबाट सबै इष्टदेवता, देवी देउराली, सिमेभुमे नागनगेनी, खोलानाला ङारामुकमाङ पञ्चतत्व आदिको सेवा पूजा गर्ने र विश्व मानव समुदाय लगायत चराचर जगत प्राणीमा शान्ति र समृद्धिको कामनामा येत् नाम्धुङ लाधुङसेमी (महा अष्ट यज्ञ होमादी) सेवा गर्ने धार्मिक अनुष्ठान सम्पन्न गरिन्छ।

धार्मिक अनुष्ठानपछि एकदिन मुलुकका लब्ध प्रतिष्ठित राजनेता, राजा, राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री, मन्त्रीगण, जनप्रतिनिधि, समाजसेवी, बुद्धिजीवी तथा आम श्रद्धालु भक्तजनको उपस्थिति रहने औपचारिक कार्यक्रमको आयोजना गरी शुभकामना आदानप्रदान गर्ने र किरात धर्मगुरूको मुखारबिन्दबाट सम्पूर्ण उपस्थित अतिथिवर्ग र भक्तजनलाई अमृतमय आशीर्वचन प्रदान गरिन्छ। उपस्थित श्रद्धालु भक्तजनबाट किरात धर्मगुरू तथा ममतामयी किरात धर्मगुरू आमाप्रति अगाध आस्था श्रद्धा सम्मान जनाउँदै अभिनन्दन पत्र र अन्य विशेष किसिमका उपहारहरू चढाउने गरिन्छ। अन्त्यमा पुनः दया मायाका सागर, सिद्धात्मा पुरूष परम पुजनीय किरात धर्मगुरू आत्मानन्द लिङ्देन सेइङज्यूको मुखारबिन्दबाट सारा लोक र चराचर जगत प्राणीको लागि अमृतमय आशीर्वचन प्रदान भई संसारका विभिन्न स्थानबाट कार्यक्रममा सहभागी हुने श्रद्धालु भक्तजनलाई धर्मगुरू तथा गुरू आमाज्यूहरूकै हस्तबाहुलीबाट बीउविजन र माङवाहाङवा वितरण हुन्छ सो माङवाहाङवा ग्रहण गरी धर्मगुरू गुरूआमाको अपार माया र आशीर्वादलाई हृदयभरी सजाएर खुशी हुँदै आ आफ्ना स्थानतर्फ फर्किन्छ्न्।

अन्त्यमा, सावायेहाङ किरात खिबेक्वा याक्वा सेवा उधौली पर्वको पावन अवसरमा समग्र भुमण्डलमा शान्ति, समृद्धि, धनधान्य र सिद्धि शक्तिका लागि उनै ओत तागेरा निङवाभुमाङसँग प्रार्थना गर्दै हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु। जय किरात ! हाङसाम साम्यो तियाहा !!!

लेखक : किरात धर्म तथा साहित्य उत्थान संघका केन्द्रीय अध्यक्ष हुन्।

आफ्नै कुरा

विद्वत लेखक/पाठक

किरात धर्म दर्शन, संस्कार, संस्कृति, भाषा, लिपि, साहित्य, साम्जिक मुन्धुम, माङसिवाखाहुन साथै किरात धर्म सम्बद्ध स्थान, किरात धार्मिक संस्थाहरूको गतिविधिहरूबारे तपाईको लेख रचना भए प्रकाशनार्थ हामीलाई पठाइदिनु हुन हार्दिक अनुरोध गर्दछौं। यो अनलाइन र पत्रिका तपाइलाई कस्तो लाग्यो ? यसलाई स्तरीय, पठनीय बनाउन साथै निरन्तरता दिनका लागि तपाईको सल्लाह सुझाव हामी सदैव कदर गर्दै अघि बढ्ने छौं।

विज्ञापन तथा शुभकामनादाता

कुनै व्यापार व्यवसायको विज्ञापन, जन्म, विबाह तथा सफलताको बधाई तथा शुभकामना सन्देश दिन साथै कसैको मृत्यूको समवेदना, श्रद्धाञ्जली दिन परेमा हामी तपाईको सहयोगी हुन सक्छौं। यसका लागि किरात इङभो पान्जुम्भोको कार्यालयमा वा अनलाइनको ठेगानामा इमेल गर्न सक्नुहुने छ।

कार्यालय : माङ्सेबुङ ५, इलाम, इमेलः kiratingse@gmail.com/dharmkirat@gmail.com
९७४१४५१६७४/९८४४६०४४५६

धर्म र किरात धर्म

ls/ft hfltn klxn cfkmgf dn jlQ, kjlQ / ;bfrf/ ckgfP/ cfkmgf vf; dfu /vfªsg u// NofP

आङ्बुहाङ अबोध अविरल

थालनी

पछिल्लो समय किरात धर्मबारे थप बहस छलफल हुन थालेको छ। सामाजिक सञ्जालमा मानिसको पहुँच पुगेसँगै धर्मबारे अनेक किसिमका बहस हुने गरेका छन्। किरात धर्मका विषयमा हुने कतिपय अतिवादी वहसहरूका कारण समाजमा द्वन्द्व र वैमनस्यता फैलने देखिएको छ। अर्कोतर्फ किरात धर्म के हो भन्नेबारे अनेक भ्रमहरू सिर्जना भइरहेका छन्।

के हो धर्म ?

धर्म बोलीचालीमा अत्याधिक प्रयोग हुने शब्द हो। धर्मको बारेमा फेसबुकका वालमा अनेक थरी पोष्ट गरेको पाइन्छ। बृहत् नेपाली शब्दकोषले धर्मको आधादर्जन अर्थहरू दिएको छ। शब्दकोषले धर्मलाई '१. व्यक्तिको गुण वा मूल वृत्ति, प्रकृति स्वभाव २. स्वभाविक गुण ३. स्वर्ग प्राप्त गरिने लोक विश्वास ३. असल आचरण, सदाचार, नियम ४. पुण्य, सत्कर्म ५. इश्वर वा सत्गतिका लागि गरिने शास्त्रविहित कर्म' भनि परिभाषित गरेको छ। यसैगरी इङलिस डिक्सनरीले 'विश्वास र अलौकिक नियन्त्रात्मक शक्ति' का रूपमा धर्मलाई परिभाषित गर्दछ। किरात धर्मगुरू मुहिङ्गुम अङसीमाङ लिङ्देन आत्मानन्द सेइङले धर्मलाई 'जीवनलाई डोयाउने मार्ग', 'मानिसको सोचलाई सफा गर्ने साबुन' 'जीवनलाई सही दिशामा निर्देश गर्ने सोफ्टवेयर' आदिका रूपमा परिभाषित गर्नुहुन्छ।

धर्मसम्बन्धी माथिका परिभाषाहरूलाई हेर्दा धर्म अलौकिक शक्तिप्रतिको विश्वास र जीवनलाई असल आचरण, सदाचार, नियम सिकाउने पद्धति हो। यसको शुरूवात कुनै समुदायको वृत्ति, प्रविक्तिबाट शुरू हुन्छ वा महात्माहरूको विचारबाट। क्रिश्चियन, मुस्लिम र बौद्ध धर्म महात्माहरूको विचारबाट शुरू भएका धर्म हुन्। क्रिश्चियन धर्म मूल रूपमा जेसस क्राइष्टको जीवन दर्शनबाट सञ्चालित छ। यसैगरी मुस्लिम मुहम्मद र बुद्ध धर्म बुद्धदर्शनमा आधारित छन्। अर्कोतर्फ हिन्दू र किरात धर्म समुदायको अनुभवबाट शुरू भएका छन्। यद्यपि, यी धर्मको विकास र विस्तारमा विभिन्न महात्माहरूको ठूलो भूमिका रहेको छ। यसैगरी कुनै पनि धर्ममा मानिएका ईश्वरहरूको नामबाट थुप्रै सम्प्रदायहरू विकसित भएका छन्।

क्रिश्चियन, मुस्लिम, हिन्दू र बौद्ध आदि जनसंख्याका हिसाबले विश्वका ठूला धर्महरू हुन्। यी बाहेक साना संख्यामा अनुयायी रहेका दर्जनौं धर्महरू छन्। क्रिश्चियन, मुस्लिम, ज्युयिस आदिलाई पश्चिमेली धर्मको उल्लेख गरेका छन्। यी धर्महरू अब्रहमिक धर्मका रूपमा पनि चिनिन्छ। हिन्दू, बौद्ध र किरात धर्महरू पूर्वीय धर्महरू हुन्। पाश्चात्य दर्शनको इतिहासमा आधारित पुस्तक 'सोफिज बल्र्ड' मा गार्डरले अब्रहमिक धर्महरूको एउटा साझा विषेशता भनेको 'प्रार्थना' गर्ने भनी उल्लेख गरेका छन्। उनीहरू पूजाआजा गर्दैनन्। भक्तको प्रार्थना दुतको माध्यमबाट इश्वरमा पुग्छ भन्ने ठान्दछन्। यता पूर्वीय धर्महरूमा पाइने साझा विषेशता 'पूजा आराधना', 'सेवा' गर्ने चलन छ। यी धर्महरूमा बली पूजा र फूल फलेदो दुवै तरिकाले पूजा गर्ने चलन छ। पूर्वीय धर्महरू हिन्दू, बौद्ध र किरात धर्म 'मिस्टिसिजम' विश्वास गर्दछ। उनीहरू 'तान्त्रिक' कुराहरूमा विश्वास गर्दछन्। ईश्वर/माङ चढ्छ भन्ने धारणा पूर्वीय धर्ममा छ। ध्यानको माध्यमबाट ईश्वरमा लीन हुन सकिनेमा यी धर्महरू विश्वास गर्दछन्। अर्कोतर्फ पाश्चात्य धर्ममा यो विश्वास गरिन्न।

किरात धर्म

किरात धर्म एसियाको विकसित धर्म हो। हिन्दु र बुद्ध विश्वका दुई दर्जन बढी मुलुकहरूमा किरात धर्मावलम्बीहरू छरिएर रहेका छन्। नेपालको जनगणना वि.सं. २०६८ का अनुसार किरात धर्म नेपालको चौथो धर्म हो। 'विश्व शान्ति र मानव एकतामा किरात धर्म' नामक कार्यपत्रमा प्राध्यापक नोबल किशोर राईले किरात धर्मबारे चर्चा गर्नुभएको छ।

'नेपालमा किरातहरू निक्कै प्राचीन आदिवासीहरू भनेर चिनिएका छन्। अन्य मानव समुदाय सरह नै किरात जातिले पहिले आफ्नो मूल बृत्ति, प्रवृत्ति र सदाचार अपनाएर आफ्नो खास मार्ग रेखाङकन गरेर ल्याए', प्राध्यापक राई लेख्नुहुन्छ, 'सम्पूर्ण किरात जन समुदायले युगयुगदेखि अपनाएर ल्याएको यस मार्गलाई किरात धर्म भनेर चिनिन थाल्यो (२७ र २८)।' किरातीहरूको मार्ग किरात धर्ममा मूलत: प्रकृति पूजा, पितृ पूजा र सत्मार्ग मूल वृत्ति र प्रवृत्ति भएको प्राध्यापक राईको दाबी छ।

'किरात धर्म र किरात धर्म अन्तर्राष्ट्रिय महासम्मेलन' नामक लेखमा बैरागी काइलाले किरात धर्मबारे सविस्तार लेख्नु भएको छ। राई र काईलाका लेख 'किरात धर्म अन्तर्राष्ट्रिय महासम्मेलनको स्मारिका २०५७' मा प्रकाशित छ। प्राज्ञ काइलाका अनुसार 'परापूर्वकालदेखि श्रुतिपरम्परामा आधारित मुन्धुम अनुसार दैनिक जीवनयापन गर्ने काम र धार्मिक क्रियाकलाप गर्दै आउने अथवा किरात धर्म पालन गर्ने जातिलाई किरात जाति भनिन्छ।' समय र शासकहरूको परिवर्तनसँगै किरातीहरूले आफ्नो गौरवशाली इतिहास विर्सिएको वहाँको मत छ। 'कालको कुचक्रमा परेर विर्सिएका आफ्ना गौरवशाली परम्परा र इतिहासहरू समयको अन्ध्यारो खाडलभित्रबाट उत्खनन् गर्ने काममा किरातहरू एक भई जुटेका छन्। आफ्नो जातित्वसमेत विर्सेका तिनले आफूलाई किरात हौं भनी सगर्व चिनाउन थालेका छन्' वहाँ लेख्नुहुन्छ, 'आफूलाई किरात हौं भनी चिनाउन गर्व गर्ने वर्तमान नेपालका लिम्बू, याख्खा, खम्बू (हालका राई र सुनुवार आदि) जातिले मानि आएको विभिन्न परम्परागत धार्मिक पद्धतिनै समष्टिमा किरात धर्म हो (४७)।'

> किरात धर्म प्राचीन किरात जातिहरुको अनुभव र ज्ञानहरुको संग्रह हो । किराती पूर्खाहरुले संसारलाई हेर्ने, चिन्ने र बुझ्ने दृष्टिकोण निर्माण गरे । प्रकृतिलाई माङको रुपमा चिने र प्रकृतिपूजा पद्धतिको विकास गरे । कृषिमा आधाररित जीवन दर्शनको विकास गरे । मुन्धुम/मुन्दुममा आधारित जीवन पद्धतिको विकास गरे ।

किरात लिम्बू जातिको यूमा र थेबा तथा किरात खम्बू जातिको सुम्निमा र पारूहाङ आदि तागेरा निङवाभूमाङको विविध रूप हुन् भएको काइला उल्लेख गर्नुहुन्छ। 'विश्व शान्ति र मानव एकताको सन्दर्भमा किरात धर्म' विषयक कार्यपत्रमा डा. हर्षबहादुर बुढामगरले धर्मराज यमीको हवला दिँदै लेख्नुहुन्छ– हिमालका विभिन्न ठाउँमा बसोबास गर्ने मगर, गुरूङ, कुसुन्डा, खस, लिम्बू, खम्बू, तामाङ, चेपाङ, धामी, मिस्मा, न्यार्नो, नोहाङ, नेवार इत्यादी किरात जाति थिए।

मगरका अनुसार अनादिकालदेखि नेपाल तीन नामले प्रख्यात छ। हिमवत खण्ड, किरात देश र नेपाल। 'यसको सिमाना काश्मिरको तप्त कुण्डदेखि बर्माको छेउसम्म पर्ने परशुराम कुण्डसम्म फैलिएको देशलाई किरात देश भनिन्थियो। कामरूपमा किरात धर्म नै प्रस्ट भएको देखिन्छ (३१)।' वहाँले मगर, गुरूङ लगायतका जातिहरू पनि किरात धर्मावलम्बी भएको संकेत गरेका छन्।

विकिपिडिया नामक विश्व ज्ञानकोषले किरात धर्मलाई 'किरातीज्म' भनी परिभाषित गरेका छन्। किरातीज्यलाई नेपालका आदिवासीसँग सम्बन्धित धर्मका रूपमा उल्लेख गरिएको छ।

समग्रमा किरात धर्म प्राचीन किरात जातिहरूको अनुभव र ज्ञानहरूको संग्रह हो। किराती पूर्खाहरूले संसारलाई हेर्ने, चिन्ने र बुझ्ने दृष्टिकोण निर्माण गरे। प्रकृतिलाई माङको रूपमा चिने र प्रकृतिपूजा पद्धतिको विकास गरे। कृषिमा आधाररित जीवन दर्शनको विकास गरे। मुन्धुम/मुन्दुममा आधारित जीवन पद्धतिको विकास गरे। यसका निम्ति सोधुङगेन लेप्मुहाङ, येहाङ, कान्देनहाङ, माबोहाङ, सिरिजंगा र फाल्गुनन्दको ठूलो योगदान छ।

अङसीमाङहरूको योगदान

लामो समयदेखि मुन्धुममा आधारित जीवन पद्धति अंगालेका नेपालका आदिवासी राई, लिम्बू, याख्खा, सुनुवार थामी आदिलाई शाहकालमा राज्यले हिन्दु धर्मीको रूपमा चिनाउने काम गरिएको थियो। हिन्दु शासक शाह र राणाहरूले नेपाललाई असली हिन्दुस्थान बनाउने प्रयास गरेका थिए। उनीहरूले देशभर हिन्दु धर्म, खस भाषा र संस्कृति लादिदिए। राई, लिम्बूले भै दशैं, तिहार मान्ने, देवीको दशैमा र लक्ष्मीको तिहारमा पूजा गर्न थाले। विद्यालयहरू स्थापना भएपछि सरस्वतीको पूजा गर्न थाले। खस भाषा बोल्न थाले। आफ्नो नामहरू खस भाषामा राख्न थाले। हिन्दुहरूको चाड दशैंमा छोरीचेलीको सोतरित खाने कामलाई बढवा दिए। जंगबहादुर राणाले एक ऐन ल्याएर तिमीहरू मतुवाली भनिदिएपछि मद मदिराको सेवन राई, लिम्बूले झनै बढाए।

यसै बीच महागुरू फाल्गुनन्दले आदिवासी किरातीहरूले मान्दै आएको परम्परालाई धर्मका रूपमा चिनाउन पर्छ भन्ने पहल थाल्नुभयो। यो कार्य सहज भने थिएन। मुन्धुमलाई लेख्य रूपमा उतार्ने, संस्कृतिका आधारमा गरिने नारी विभेद अन्त्य, मातृभाषामा शिक्षा, बलिपूजा हटाउने र मद मदिराको प्रयोगमा कमी ल्याउने प्रयास गर्नुभयो। राज्यले वहाँलाई पटक पटक गिरफ्तार गऱ्यो। फाल्गुनन्दको यो कदमलाई किरात समुदायनै ज्यादै अनुदार टिप्पणीहरू गरें। अझै भइरहेका छन्। वहाँले किरात धार्मिक राष्ट्रियताको जगलाई पुनर्स्थापित गर्ने प्रयास गर्नुभयो। वहाँको कार्यलाई निरन्तरता दिँदै मुहिङ्गुम अङसीमाङ लिङदेन आत्मानन्द सेइङले दिँदै आउनुभएको छ। पञ्चायती कालमा वहाँको टाउकोको मोल तोकियो। अनेका अप्ठ्याराहरू सहनुभयो।

निष्कर्ष

किरात धर्मको चर्चा र बृद्धिसँगै किरात धर्मभित्र अनेक छलफलहरू शुरू भएका छन्। या, फेदाङमा, साम्बा, माङपा लगाएर बली पूजा गर्ने हुन वा सेवासावा लगाएर फूल फलेदोले सेवा गर्ने हुन् ती सबै किरात धर्मावलम्बी हुन्। किरात जातीय संस्थाहरू किरात याक्थुङ चुम्लुङ, किरात राई यायोख्खा, किरात याख्खा छुम्मा र किरात सुनुवार सेवा समाजले परम्परादेखि चल्दै आएको जीवन पद्धति र धर्मलाई किरात लेखाउने निर्णय गरेका थिए।

पछिल्लो समयमा थामी जातिले पनि किरात धर्म लेख्न थालेका छ। यसले किरात धर्मभित्र यूमा मान्ने, थेबा मान्ने, सुम्निमा र पारूहाङ मान्ने सबै सम्प्रदायहरूलाई समेटेको छ। संख्या शक्ति हो। विश्वव्यापीकरणको यो युगमा सानो संख्यामा रहेका जाति वा धर्म र आर्थिक राजनीतिक रूपमा कमजोर अवस्थामा रहेका समुदायले आफ्नो अस्तित्व बचाउन ज्याँदै कठिन देखिन्छ। अरबौं अनुयायी र राज्य सत्ता भएका धर्महरू माझ आफ्नो अस्तित्व बचाई राख्न संगठित हुन आवश्यक छ।

लेखक : किरात धर्म तथा साहित्य उत्थान संघका केन्द्रीय सह सचिव हुन्।

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSkmSjf tªgfd tyf ;fjfoxfª ls/ft lvaSjf ofSjf ;jfको पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

wgsdf/L rfªafª Sofs bjfg
cfhLjg ;b:o
ls/ft wd tyf ;flxTo pTyfg ;3
glvkf6–!$, nlntk/

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSkiSjf tªgfd tyf ;fjfoxfª ls/ft lvaSjf ofSj ; jfको पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात चोत्लुङ मुहिङगुम अङसीमाङगेन्ना सेवा
केन्द्रीय समिति, माङसेबुङ, इलाम

किरात धर्म तथा साहित्य उत्थान संघ
केन्द्रीय समिति, दमक, झापा

गुरु निजी आश्रम कृषि तथा भौतिक पूर्वाधार निर्माण आर्थिक व्यवस्थापन समिति
माङसेबुङ, इलाम

गुरू निजी आश्रम कृषि समिति
माङसेबुङ, इलाम

किरात साम्यो साक्थिम्गेन मुजोत्लुङ पान्जुम्भो
माङसेबुङ, इलाम

किरात साम्यो माङसेवासाबा मुजोत्लुङ पान्जुम्भो
माङसेबुङ, इलाम

किरात साम्यो नालिफुङवा मुजोत्लुङ पान्जुम्भो
माङसेबुङ, इलाम

किरात साम्यो सुनुगेन मुजोत्लुङ पान्जुम्भो
माङसेबुङ, इलाम

किरात साम्यो थामेन्दिङमा मुजोत्लुङ पान्जुम्भो
माङसेबुङ, इलाम

किरात साम्यो हक्चात यक्चुम
माङसेबुङ, इलाम

किरात साम्यो माङसिवाखाहुन मुजोत्लुङ पान्जुम्भो
माङसेबुङ, इलाम

किरात इङ्भो पान्जुम्भो
माङसेबुङ, इलाम

[illegible]

किरात साम्यो साक्थिम्गेन मुजोत्लुङ पान्जुम्भो
हार्दिक अपिल

किरात धर्म दर्शन, भाषा, लिपि, संस्कार र संस्कृतिलाई संरक्षण सम्बर्द्धन गर्दै, विश्वव्यापी प्रचारप्रसार गर्ने लक्ष्य र उदेश्यले स्थापना गरिएको किरात साम्यो साक्थिम्गेन मुजोत्लुङ पान्जुम्भोको छैठौं केन्द्रीय सम्मेलनले पारित गरेको कार्य नीति अनुसार पान्जुम्भोले अक्षय कोष स्थापना गर्ने योजना तर्जुमा गरिएको सम्पूर्ण महानुभावहरूमा अवगत गराउन चाहन्छौं। यस अक्षयकोषको मूलधनलाई नमासिने गरी सञ्चालन गर्दै, किरात धर्म, भाषा, लिपि, संस्कार संस्कृतिको उत्थान कार्यमा महत्वपूर्ण योगदान गर्ने विभिन्न व्यक्तित्वहरूलाई पान्जुम्भोको स्थापना दिवसको अवसरमा अभिनन्दनद्वारा सम्मान गर्दै लैजाने साथै किरात संस्कार संस्कृतिको व्यापक प्रचारप्रसार कार्यमा साक्थिम्गेन अक्षयकोषलाई सदुपयोग गर्ने लक्ष्यका साथ अक्षयकोषको स्थापना गर्ने योजना तर्जुमा गरिएको छ।

यो महान ऐतिहासिक कार्यमा तपाईले स्वेच्छिक रूपले आर्थिक सहयोग गरी महत्वपूर्ण कार्यमा अतुलनीय योगदान पुऱ्याइदिनु हुनेछ भन्ने भारी अपेक्षासहित सम्पूर्ण सहयोगी मनहरूमा अमूल्य सहयोगका लागि हार्दिक अपिल गर्दछौं।

साक्थिम्गेन अक्षय कोष स्थापना नीति

१. रू १०५ देखि ९९९ सम्म सहयोग गर्ने सहयोगीको अभिलेख पान्जुम्भोको कार्यालयमा राखिने छ।

२. रू १००० देखि ४,९९९ सम्म सहयोग गर्ने सहयोगीको अभिलेख पान्जुम्भोको कार्यालयमा राखिनका साथै पान्जुम्भोको स्मारिकामा नामावली प्रकाशन गरिने छ।

३. रू ५,००० देखि १४,९९९ सम्म सहयोग गर्ने सहयोगीको अभिलेख पान्जुम्भोको कार्यालयमा राखी धन्यवाद पत्रद्वारा सम्मान गरी पान्जुम्भोको स्मारिकामा नामावली प्रकाशन गरिने छ।

४. रू १५,००० देखि २९,९९९ सहयोग गर्ने सहयोगीको अभिलेख पान्जुम्भोको कार्यालयमा राखी गुरूज्यूको हस्ताक्षर सहितको धन्यवाद पत्रद्वारा सम्मान गरी पान्जुम्भोको स्मारिकामा नामावली प्रकाशन गरिने छ।

५. रू ३०,००० देखि ४९,९९९ सम्म सहयोग गर्ने सहयोगीको अभिलेख पान्जुम्भोको कार्यालयमा राखी गुरूज्यूको हस्ताक्षर रहेको तामापत्रले सम्मान पत्रद्वारा सम्मान गरी पान्जुम्भोको स्मारिकामा नामावली प्रकाशन गरिने छ।

६. रू ५०,००० देखि ९९,९९९ सम्म सहयोग गर्ने सहयोगीको अभिलेख पान्जुम्भोको कार्यालयमा राखी चाँदीको गुरूज्यूको हस्ताक्षर रहेको तामापत्रले सम्मान पत्रद्वारा सम्मान गरी पान्जुम्भोको स्मारिकामा नामावली प्रकाशन गरिने छ।

७. रू १,००,००० भन्दा बढी सहयोग गर्ने सहयोगीको अभिलेख पान्जुम्भोको कार्यालयमा राखी सुनको गुरूज्यूको हस्ताक्षर रहेको तामापत्रले सम्मान पत्रद्वारा सम्मान गरी पान्जुम्भोको स्मारिकामा नामावली प्रकाशन गरिने छ।

;Dks M

कोषाध्यक्ष मनप्रसाद चेम्जोङ	: ९८२४०७२०८०/९८६७८६९२६१
अध्यक्ष ज्ञानु केदेम	: ९८४४६०४४५६/९८१४९९८६८२
उपाध्यक्ष लेखनाथ चेम्जोङ	: ९८००९९५००९
उपाध्यक्ष आइन्द्र थेगिम	: ९८१७०९५९८९८
सचिव सुवास गुरुङ	: ९८१५९०७५३०२
बैंक खाता	: ०६९०१००००६२४०४१ सिटिजन बैंक

[illegible]

[illegible]

त्येअङसी शिरिजङगा मिङसो युमा माङहिम
उर्लाबारी-८, अठियाबारी, मोरङ

माङहिम निर्माण समिति

सहयोगको लागि हार्दिक अनुरोध

पूर्वी नेपालको प्रदेश न १ मोरङ जिल्ला उर्लाबारी नगरपालिका वडा न ८ अठियाबारी स्थित किरात लिपिका पुनः उत्थानकर्ता सिरिजङ्गा सिंथेबेको नाममा त्येअङसी सिरिजङगा मिङसो युमा माङहिम निर्माण गरिने भएको छ। मिति २०७८ साल बैशाख १२ गते माङ्हिमको शिलान्यास गरि उक्त माङ्हिम (मन्दिर) निर्माण गर्न अघि बढिरहेका छौ। यसै योजना र उधेश्यहरूलाई सफल पार्न यस पबित्र कार्यमा सहयोग पुर्याउन इच्छुक देश विदेशमा रहेका श्रदालु भक्तजनहरू दाजुभाइ दिदिबहिनिहरू दानविरदाता सर्बसाधरण शुभचिन्तक तथा संघ सस्थाहरूले यस माङहिम निर्माण परिसर भित्र रहेको संकलन केन्द्रमा सम्पर्क गरि सहयोग गरिदिन हुन हार्दिक अनुरोध गर्दछौ।

सहयोग वापत

-रू. ५०५/-देखि ४,९९९/- सम्मको सहयोग गर्नुहुने सहयोग दाताको नाम अभिलेखमा राखिनेछ।
-रू. ५,००५/- देखि ९,९९९/- सम्म सहयोग गर्नुहुने सहयोग दाताको नामावली शिलालेखमा लेखिनेछ। ताम्रपत्र प्रदान गरिनेछ।
-रू. १०,००५/- देखि २४,९९९/- सम्म सहयोग गर्नुहुने दाताको श्रीमान, श्रीमतीको नामावली शिलालेखमा लेखिनेछ। ताम्रापत्र प्रदान गरिनेछ।
-रू. २५,००५/- देखि ४९,९९९ सम्म सहयोग गर्नुहुने दाताकोहरूको नामावली दुई पुस्ते शिलालेखमा लेखिनेछ। ताम्रापत्र प्रदान गरिनेछ।
-रू. ५०,००५/- देखि ९९,९९९ सम्म सहयोग गर्नुहुने दाताहरूको नामावली तीन पुस्ते शिलालेखमा लेखिनेछ। ताम्रापत्र प्रदान गरिनेछ।
-रू. १,००,००५/-देखि १,४९,९९९ सम्मको सहयोग गर्नुहुने दाताहरूको नामावली तीन पुस्ते साथै छोराछोरीको समेत नाम लेखिनेछ।ताम्रापत्र प्रदान गरिनेछ।
-रू. १,५०,००५/- देखि १,९९,९९९ सम्म सहयोग गर्नुहुने दाताहरूको नामावली तीन पुस्ते र परिवारको नामावली शिलालेखमा लेखिनेछ। ताम्रापत्र प्रदान गरिनेछ।
-रू. २,००,००५/- देखि माथि सहयोग दिने दाताहरूलाई समितिको निर्णय अनुसार सम्मान गरिनेछ।

नोट - योजना अनुसार निर्माण गर्न बाकी अन्य भौतिक संरचनाहरु स्वयम दाताहरुको उपस्थितिमा बनाउन सकिनेछ। उक्त सरचना समितिको डिजाइन र तोके अनुसारको बनाइनेछ।
- आर्थिक सहयोग गर्नुहुने दाताहरुको नामावली निर्माण समितिको आधिकारिक फेसबुक पेजबाट पनि प्रकाशन गरिनेछ।

clws hfgsf/Lsf nflu

कोषाध्यक्ष जीवनकुमार हेम्ब्या	: ९८११३०६७७०
अध्यक्ष खड्गबहादुर थेबे	: ९८१७३३६१९०
सचिव योगेश लाओती	: ९८६४२८७७६६

आत्मानन्द कप माङसेबुङलाई

माङसेबुङ/आत्मानन्द कप फूटबल प्रतियोगिता १४ औं संस्करणको उपाधि माङसेबुङ गाउँपालिका खेलकुद समितिले चुमेको छ।

किरात धार्मिक पर्यटकिय स्थल इलामको माङसेबुङ स्थित आत्मानन्द खेलमैदानमा गत मंसिर १७ गते भएको फाइनलमा बिबिएफसी दमक झापालाई ट्राईब्रेकरमा ४–३ ले पराजित गर्दै माङसेबुङले उपाधि चुमेको हो।

निर्धारित समयमा गोलरहित बराबरीमा खेल सम्पन्न भएपछि टाइब्रेकरमा धकेलिएको थियो। टाइब्रेकरमा माङसेबुङ भाग्यमानी सावित हुदैं विजेता भएको हो। सुरूदेखि नै विपक्षीलाई दवावमा राख्न सफल भएको दमकले गोल गर्न नसकेपछि उपविजेतामा नै चित्त बुझाउन बाध्य बन्यो । दोस्रो हाफपछि ८ खेलाडीमा सीमित माङसेबुङलाई दवावमा राखेपनि गोल गर्न सकेन।

यता माङसेबुङले भने सुरूदेखि नै रक्षात्मक खेलेको थियो । माङसेबुङका गोलरक्षक आयुस लिम्बूले रेडकार्ड पाएर बाहिरिएपछि रक्षात्मक खेल्न समेत हम्मेहम्मे परेको थियो। निर्धारित समयसम्म खेल बराबरीमा रोक्न सक्नु नै माङसेबुङका लागि जितको आधार तय भएको थियो।

जितसँगै माङसेबुङले नगद ३ लाख १ सय ६८ रूपैयाँ प्राप्त गरेको छ। उपविजेता दमकले नगद २ लाख १ सय ६८ रूपैयाँमा चित्त बुझाएको छ। त्यस्तै उत्कृष्ठ गोलरक्षक विजेता टिमका आयुस लिम्बू, उत्कृष्ठ डिफेण्डर विजेताकै रोनिस राई, उत्कृष्ठ खेलाडी विजेताकै प्रविन राई र सर्वाधिक गोलकर्ता उपविजेता टिमका किस्मत लिम्बू घोषित भए ।

किरात धर्मगुरू आत्मानन्द लिङदेनको ६८ औं जन्मोत्सवका अवसरमा ११ मंसिरदेखि संचालित प्रतियोगितामा पूर्वका इलाम, पाँचथर, झापा, मोरङ, सुनसरी र भारतको दार्जिलिङ गरी ८ टिमले सहभागिता जनाएको आत्मा पवित्र हक्चात यक्चुमका अध्यक्ष मनकुमार आङबुहाङले बताए।

आत्मा पवित्र हक्चात यक्चुमको संयोजनमा मुहिङगुम अङसीमाङ लिङदेन आत्मानन्द सेइङको ६८ औं शुभजन्मोत्सव तथा मुहिङगुम अङसीमामाङ साँबा पवित्रहाङमा लिङदेनको नुमाङगेन्ना सेवा समारोहको मूल आयोजनामा प्रतियोगिता वर्षेनी सञ्चालन हुँदै आइरहेको छ।

माङसेबुङ इक्लाको चर्चा

माङसेबुङ/माङसेबुङ इक्ला मातृभाषा गायन प्रतियोगिताको विजेता माङ्सेबुङ इलामका चोत्लुङ केदेम बनेका छन् । भने, प्रतियोगिताको उप विजेता फाल्गुनन्द १ पान्थरकी मन्दिरा नेम्बाङ बनेकी छन्।

किरात धार्मिक पर्यटकीय स्थल माङसेबुङमा सम्पन्न वृहत सांस्कृतिक कार्यक्रममा प्रतियोगिताका उत्कृष्ट ५ जनाको प्रस्तुतिका आधारमा निर्णायकहरूद्धारा विजेता र उप विजेता छनौट भएका हुन्।

मुहिङगुम अङसीमाङ लिङदेन आत्मानन्द सेइङ ६८ औं शुभजन्मोत्सव तथा मुहिङगुम अङसीमामाङ साँबा पवित्रहाङमा लिङ्देन नुमाङगेन्ना साथै मुबेक्वा सेवा समारोहमा आयोजित वृहत सांस्कृतिक कार्यक्रममा पहिलो पटक माङसेबुङ इक्ला मातृभाषा गायन प्रतियोगिता आयोजना गरिएको

समारोह सांस्कृतिक विभाग संयोजक तथा किरात साम्यो साक्थिम्गेन मुजोत्लुङ पान्जुम्भोका अध्यक्ष ज्ञानु केदेमले बताए।

सहभागि सम्पूर्ण प्रतियोगीहरू सबैनै अति प्रतिभावान र सम्बन्धित क्षेत्रमा दखखल भएका कलाकारहरू हुँदाहुँदै पनि प्रतियोगिताको नियम र फर्म्याटअनुसार निर्णायकहरूको निर्णयको आधारमा माङसेबुङ इक्ला मातृभाषा गायन प्रतियोगिताको टप ५ छनौट गरिएको थियो।

यसरी माङसेबुङ इक्ला गायन प्रतियोगिताको टप ५ फाइनालिस्टमा पुग्न सफल प्रतियोगिहरू स्वस्तिका सावादेन माङ्सेबुङ इलाम, राजन बेघा देउमाई ९ इलाम, मन्दिरा नेम्बाङ फाल्गुनन्द १ पान्थर, चोत्लुङ केदेम माङ्सेबुङ इलाम, तागेरा आङ्देम्बे फाल्गुनन्द पान्थर रहेका थिए। निर्णायकहरू गायक तथा संगीतकार लेखनाथ चेम्जोङ, गायिका गंगा फियाक, गायक तथा संगीतकार आइन्द्र नेम्बाङ रहनु भएको थियो।

प्रतियोगिताको टप १० मा पुगेका प्रतियोगिहरू सबिन मादेन फुङ्लिङ १ ताप्लेजुङ, गिता नेम्बाङ फाल्गुनन्द ४ पान्थर, स्वस्तिका सावादेन माङ्सेबुङ इलाम, राजन बेघा देउमाई ९ इलाम, मन्दिरा नेम्बाङ फाल्गुनन्द १ पान्थर, अर्जुन थेगिम फाकफोक्थुम इलाम, चोत्लुङ केदेम माङ्सेबुङ इलाम, कोपिला मगर माङ्सेबुङ इलाम, मिसाम लिम्बु कुम्मायाक पान्थर, तागेरा आङ्देम्बे फाल्गुनन्द पान्थर रहेका थिए।

प्रतियोगिताको उत्कृष्ट १० मा प्रवेश गरेका सबै प्रतियोगीहरूले मंसिर १८ गते साँझ वृहत सांस्कृतिक कार्यक्रममा प्रथम नेपाली तारा दीपक लिम्बूको विशेष आतिथ्यतामा प्रस्तुति दिएका थिए । सोही प्रस्तुतिको आधारमा निर्णायकबाट टप ५ छनौट गरिएको थियो।

फाइनलमा पुगेका टप ५ प्रतियोगीहरूले मंसिर १९ गते साँझ वृहत सांस्कृतिक कार्यक्रममा गायक तथा संगीतकार नन्दु गुरूङ र पुष्प किरातीको साथमा प्रस्तुति दिएका थिए। सोही दिननै माङसेबुङ इक्ला गायन प्रतियोगिताको विजेता र उप विजेता छनौट गरी पुरस्कार वितरण गरिएको पान्जुम्भोका अध्यक्ष ज्ञानु केदेमले बताए । पान्जुम्भोका उपाध्यक्ष आइन्द्र थेगिमका अनुसार प्रतियोगितामा विजेतालाई नगद पुरस्कार रू १५ हजार, एउटा गिटार, किरात स्पन्दन एल्बममा एउटा गीत रेकडिङ गर्ने अवसर दिनुका साथै ट्रफी, मेडल र प्रमाण पत्र प्रदान गरिएको थियो। भने उप विजेतालाई नगद रकम रू ८ हजार, ट्रफी, मेडल र प्रमाण पत्र सहित आकर्षक गिफ्ट प्रदान गरेका छन्।

प्रतियोगितामा उत्कृष्ट ५ जना फाइनालिस्टहरूलाई समेत ट्रफी र प्रमाणपत्रले सम्मान गरिएको आयोजकले जनाएको छ । प्रतियोगिताको पहिलो चरणमा अनलाइन माध्यमबाट अडिसन लिइएको पान्जुम्भोका सचिव सुवास गुरूङले बताए । माङसेबुङ इक्ला प्रतियोगिताको कार्यक्रम संयोजन किरात साम्यो साक्थिम्गेन मुजोत्लुङ पान्जुम्भोले गरेको थियो।

पृथ्वीनै प्रलय भएपनि किरात ....

संकेत गर्नु भएको थियो।

किरात धर्मगुरू मुहिङगुम अङसीमाङ लिङ्देन आत्मानन्द सेइङको ६८ औं शुभजन्मोत्सव तथा मुहिङगुम अङसीमामाङ साँबा पवित्रहाङमा लिङदेन नुमाङगेन्ना सेवा समारोहको समुद्घाटन कार्यक्रमलाई गत मंसिर १८ गते सम्बोधन गर्दै वर्तमान सरकारले पहिचानको आधारमा प्रदेश नामाकरण गर्न तयार रहेको १ नम्बर प्रदेशका आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री इन्द्रबहादुर आङ्बोले बताए।

प्रदेश नामाकरणको विषयमा आफू सधै किरात प्रदेशको पक्षमा रहेको समेत उनले बताएका छन्। प्रमुख अतिथि आङ्बोले भने, 'यदि एक समूहले सरकार देखि सडकसम्म पुगेको बदलाको भावना नलिएमा प्रदेशको नामाकरण गर्न सहज हुनेछ। तर बदलाको भावना राखेमा प्रदेश नामाकरण गर्न कठिन हुनेछ।' नेकपा एमालेलाई इङ्गित गर्दै उनले भने 'उहाँहरूलाई ज्ञान प्राप्त होस, हामि जनताको जनवाद भन्दा बाहिर जानु हुँदैन र जनताको चाहना भन्दा बाहिर पनि जानु हुँदैन भन्ने सद्बुद्धि आजको दिनबाट प्राप्त भए गठबन्धन सरकार पहिचानको आधारमा प्रदेशको नामाकरण गर्न तयार रहेको बताए।

किरात चोत्लुङ मुहिङगुम अङसी माङगेन्ना सेवा समितिका अध्यक्ष केहेरसिं योङहाङको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा प्रदेश सभा सदस्य धिरेन्द्र शर्मा 'रमण' लगायत विभिन्न राजनैतिक दलका नेताहरू, स्थानीय तहका प्रमुखहरू, धार्मिक तथा सामाजिक संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरू लगायत किरात धर्मावलम्बीहरूको सहभागिता रहेको थियो।

कार्यक्रममा सहभागी जनाउन नेपालसहित विभिन्न आधा दर्जन देशहरूबाट समेत किरात धर्मावलम्बीहरूको उपस्थिती रहेको आयोजक समितिले जनाएको छ । कार्यक्रम समितिका महासचिव काकीराम लाओतीले सञ्चालन गरेको थियो भने समितिका सहअध्यक्ष डेकिन्द्रसिं थेगिमले स्वागत मन्तव्य राखेका थिए। त्यस्तै १९ गते किरात धर्मगुरू आत्मानन्द लिङदेन 'सेइङ'बाट आर्शीवचन, मित्तोक (उपहार) अर्पण, संस्थागत धन्यवादपत्र वितरण, पुस्तक पुस्तिका विमोचन, माङगेन्ना चामल वितरणसँगै सांस्कृतिक कार्यक्रम गरिएको थियो।

माङसेबुङ गाउँपालिका २ इभाङको चुक्चिनाम्बा अगौटेबारीमा २०११ मंसिर १८ गते जन्मिएका आत्मानन्द लिङदेनले राष्ट्रिय विभूति फाल्गुनन्द लिङदेनको अधुरो कार्यलाई पूर्णता दिने भन्दै धार्मिक, साँस्कृतिक तथा सामाजिक रूपान्तरणमा अभियान चलाइरहेका छन् । उनलाई सत्य, शान्ति र अहिंसाका उपासकका रूपमा किरात धर्मावलम्बीहरूले मान्ने गरेका छन्।

मुहिङगुम अङसीमाङ लिङ्देन आत्मानन्द सेइङ ६८ औं जन्मोत्सव तथा मुहिङगुम अङसीमामाङ साँबा पवित्रहाङमा लिङ्देन नुमाङगेन्ना सेवालाई सावायेहाङ किरातहरूको नुमाङगेन्ना सेवा साथै मुबेक्वा (उधौंली) सेवाको रूपमा मान्दै आइरहेको मूल आयोजक समितिका अध्यक्ष तथा किरात चोत्लुङ मुहिङगुम अङसीमाङगेन्ना सेवा समितिका अध्यक्ष केहेरसिं योङहाङले बताए।

माङगेन्ना समितिका अध्यक्ष योङहाङका अनुसार यसरी हरेक वर्ष मंसिर १८ र १९ गते किरातीहरूको केन्द्रीय धार्मिक तिर्थस्थल इलामको माङसेबुङमा भव्य ढंगले किरात धर्मावलम्बीहरूले अङसीमाङ लिङ्देन आत्मानन्द सेइङको जन्मोत्सव मनाउँदै आएका छन् । समारोहको माङसेवा सञ्चालन विभाग किरात साम्यो माङसेवासाबा मुजोत्लुङ पान्जुम्भोको संयोजनमा मंसिर १६ साक्मुरा वादेम्मा गरिएको र मंसिर १७ किरात हाङसाम मुजोत्लुङ माङहिममा येतनाम्धुङ लाधुङसेमी सेवा सम्पन्न गरिएको थियो।

जन्मोत्सव कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिको हस्तबाहुलीबाट महाबत्तिमा दीप प्रज्वलन गरी समुद्धाटन गरिएको थियो । नुमाङगेन्नामा ६८ जना माङसेवासेवाहरूबाट माङगेन्ना मुन्धुम वाचन गर्नका साथै विश्व शान्ति मानव एकताको निमित्त १ लाख १ हजार १ सय आठ दीप प्रज्वलन गरिएको आयोजकले जनाएको छ।

[illegible] ॥

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSk|Sjf t^gfd tyf ;fjfoxf^ ls/ft lvaSjf ofSjf ;jf]को पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

k|sfz ;fjfbg

कोषाध्यक्ष

किरात साम्यो माङसेवासाबा मुजोत्लुङ पान्जुम्भो

अध्यक्ष : ओत माङलुङ मल्टी प्रपोज प्रा. लि.

हिमसामाः बुङछेन देविका सावादेन

छोरी : स्वास्तिका सावादेन

छोरा : मिक्सेन सावादेन

माङसेबुङ-५, इलाम

[illegible] ॥

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSk|Sjf t^gfd tyf ;fjfoxf^ ls/ft lvaSjf ofSjf ;jf]को पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

k0faxfb/ k/f^bg In]a

हिमसामाः हेमकुमारी सावादेन पराङ्देन

छोरी : बिनुहाङमा पराङ्देन 'नुमा'

छोरा : निरनहाङ पराङदेन 'डाइमन'

माङसेबुङ-५, अमदेन, इलाम

[illegible] ॥

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSk|Sjf t^gfd tyf ;fjfoxf^ ls/ft lvaSjf ofSjf ;jf]को पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

kbd ggfd rf^af^

अध्यक्ष

किरात साम्यो माङसेवासाबा शाखा समिति बेलडाँगी

हिमसामाः भिममाया फुरूम्बो

छोरा : खाओतहाङ चोङबाङ

छोरीहरू : सुनिता, मनिता चोङबाङ

दमक-२, बेलडाँगी, झापा

[illegible] ॥

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSk|Sjf t^gfd tyf ;fjfoxf^ ls/ft lvaSjf ofSjf ;jf]को पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

8f= sdnf cf^b]a

अध्यक्षः

विश्व किरात नारी संघ

काठमाण्डौं

हालः बेलायत

[illegible] ॥

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSk|Sjf t^gfd tyf ;fjfoxf^ ls/ft lvaSjf ofSjf ;jf]को पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

टंक लिङ्देन

गुरूनिजी सचिव

गुरूनिजी सचिवालय

गुरूनिजी, आश्रम

माङसेबुङ-५, लारूम्बा, इलाम

[illegible] ॥

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSk|Sjf t^gfd tyf ;fjfoxf^ ls/ft lvaSjf ofSjf ;jf]को पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

bpdfg cf^axf^

अध्यक्ष

गुरू निजी आश्रम कृषि तथा भौतिक पूर्वधार निर्माण

आर्थिक व्यवस्थापन समिति

हिमसामा : मधु चोङबाङ आङबुहाङ

छोरीहरू : सेमी, सिक्कुम, निङवा आङबुहाङ

छोरा : लाविनहाङ आङबुहाङ

माङसेबुङ-५, इलाम

[illegible] ॥

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

किरात पर्व sSk|Sjf t^gfd tyf ;fjfoxf^ ls/ft lvaSjf ofSjf ;jf]को पावन अवसरमा सम्पूर्ण किरात धर्मावलम्बी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरूमा नुमावा, तामावा, माङवा-हाङवा कुङ्मा कुसाङ लमा, कुलिङधो केप्मा (सुख, शान्ति, समृद्धि) हुन सकोस् भनि

लुङमेन्दिङ नोनिङ्वा

केहेरसिं योङहाङ

अध्यक्ष

किरात चोत्लुङ मुहिङगुम अङसीमाङगेन्ना सेवा समिति

हिमसामा : बिष्णुमाया आङ्देम्बे

माङसेबुङ-३, लामिटार, इलाम